

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.
 Fiókkiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E. Berta** dohánytőzsdéjében. **Ujvidéken: Schäffer Péter** könyvkereskedésében. **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában. **Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.**

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Tanítók nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. szept. 1.

A Bács-Bodrogvármegyei Tanítóegylet, mely a bácskai tanítók zömét foglalja magában, augusztus 29-én és 30-án tartotta ezidei közgyűlését, mely úgy erkölcsi, mint pedagógiai vonatkozásban fényesen sikerült. A tanítószög a gyűlésen való tömeges megjelenésével tanujelét adta, hogy teljesen átérzi azokat a nagy kötelességeket, melyeket a népnevelés fontos, magasstos missziója reá ró. Minden fizikai erejével és szellemi tudásával elő igyekszik mozdítani azt a hatalmas fejlődési folyamatot, melyet a modern idők szele a pedagógiai térre dobott.

De öntudatos magatartásával, mely a derék, ügybuzgó, hazafias bácskai tanítószög jellemzi, megvédi a saját anyagi érdekeit is, azok ellen a támadások ellen, melyek nem egy oldalról gyakran része van. A nagygyűlésen sok fontos szakkérdést vitattak meg, melyek a szaktudás közönséges keretéből jóval kiemelkednek. **Novoszell János, Csernyei Mór, Kleiner József, Farkas Ferenc** és a hölgyek közül **Égi Irma** és **Gyenes Flóra** figyelemreméltó, becses anyagot szolgáltatottak a közgyűlésnek.

Az ülés lefolyása ez:

Jelen voltak: **Schmausz Endre** ny. főispán, ifj. **Vojnits István** alispán, dr. **Mikosevits Kanuth** főügyész, dr. **Alföldy Árpád** h. polgármester, **Listyevity Titusz** főkapitány, **Zsuljevits Ernő** igazgató stb.

A tanítók köréből ött voltak:

A közgyűlésen résztvették: Zentáról: **Forray Ferenc, Novoszell János, Malisza Ignác, Bakody Márton, Lebak Béla, Harsányi János, Mezei Mihály, Biliczky Veron, özv. Fischer Berta, Ellinger Amália, D. Arvay Matild, D. Lebak Ida, Rogovics János, Winkler Irma, Latki Ilona, Fodor János, Halász Menyhért, Forray János, Gerber Károly, Jung János, Stöckl József, Bellér Irén, Novoszell Andor, Szekfü Ferenc, Hatvani Ignác, H. Nagy Gizella, Lóvei Gizella, Pintér Mihály, Bubola Ignác Nagy Sándor; Szabadkáról: **Meznerics Ferenc, Kladek Mihály, Lányi Andor, Zatskó Alajos, Petres János, Kuluncsics János, Abrasich Antal, Mándics Mihály, Czirik Ernő, Kádár Dezső, Evetovics Vince, Szűcs József, Handelsmann Antal, Kádár Dezsőné, Páncsics Istvánné, Lányi Ignác, Handelsmann Antalné, Sztantits Balázs, Csajkás Lukács, Németh Ferenc, Vujkovic Julia, Teofánovics Georgina, Ludassy Lujza, Sátor Vilmosné, Horváth Dezső, Ispánovits Máttyás, Simkovics Simon, Létmányi Viktória, Novákovics Bódogné, Lukácsy Mária, Tary Róza, Letovác Dezsőné, Dér József. Kiskéről: **Korbai Ilona. Pacsérről: Hajdu Zsigmond, Kincses Sándor, Géhl Katalin, Czibor János. Bajsáról: Zmekor Margit. Boróczról: Bachmann Ilona. Bulkesziről: Gerencsér Jánosné. Sajkásgyörgyéről: Nikolits Radoszláv, Peity Danica, Karakásevits Emilia, Garáról: Boros Anna. Kátyról: Hoffmann Ferenc, Dunagárdonyról: Csávits Emil, Csávits Emilné. Overbászról: Hartwein Jakob, Kortai Krisztina, Nagybaracsáról: Klázsik Ferenc, Hanzler Magdolna, Szabadka Ferenc. Tündéresről: Jahovits János. Boldogasszonyfalváról: Tóth András, Klenner Teofil, Tóthné Akimovics P., Stefánovitsné Peits D., Nádalyról: Gavlirovits Flóra, Andrics Natália, Iszkutyov Tivadar, Sztojánovits Illés, Mozsorból: Sztojánovits Milivoj, Sztojánovitsné Krizon M., Tomics Kocenko, Eremics Dusan, Eremics Sztonica, Babity Danica, Csantavérről: Dér Ferenc, Gáspár Dezső, Andrusek Ferenc, Kiss Béla, Gáspár Dezsőné. Martonosról: Patákovits A. Bácsfeketehegyről: Barina Irén, Derynyéről: Pein Zsófia. Bácsujfaluból: Mártoni Gi-******

zella. Csurogról: **Jankovits Bránkó, Szablyina Glisó, Pelogity Novák, Gyuricsics Milán, Berics Dusa, Velzlné F. Dusinka, Apics Zsófia, Kolonics Milivoj, Jómics János, Leszkovitsné Sz. Zsófia, Tyaszits N., Greslytkin Milica, Sziplics Mariska. Felsőkaból: **Dimitis Dusan, Stefánovits Kuzman, Magarcsevits Mirkó, Bezdánból: Molnár Ferenc, Hadanich Gyula, Hadanich Blanka, Gyenes Flóra, Czirfusz János, Frank Pál, Farkas Ferenc, Snellné Schick Valéria, Horváth Jolán, Nagy József, Csantavérről: Hótai Ferenc, Vass Ignác, Gombosról: **Deák Ferec, Bácskeresztúrról: Manojló György, Polivka Mihály, Dsunya Irén, Dsunya Natália. Monostorszegegről: Gubitz Kálmán, Milyácsi Elek, Orehoja Béla, Schlachter Jenő, Hadanich Endre. Bácskeresztúrról: Lyikár Mihály, Kölpényről: Kantarik Gyula, Mattas Aranka, Bácsszentivánról: Treer János, Treer Jánosné Schick Malvin, Ney György, Lippert Ferenc, Fogel István, Táler Péter, Eckert Lujza, K. Tuschter Matild. Obecséről: Pisztor József, Földesi István, Vavreh András, Krauszné Molnár Etel, Besity Teodora, Rácz Irén, Hegedüs Róza, Paripásról: **Farkas Cecília, Bácsujfaluról: Marton Gizella. Gombosról: Zsigmond Karolin, Tarján Józsefné, Nagy Mihály, Németh Imre, Gátos Imre, Molnár Gábor, Zsablyáról: Dimitrijevits Simon, Dimitrijevits Simonné, Rudics Anna, Francuzné Angela, Damjánovits Milán, Csura Kamenko, Csonkics Bogolyub, Musiczki Dusan.********

A jegyzőkönyvet **Zatskó Alajos** szabadkai polgári iskolai tanító, a szólni kívánókat **Novoszell János** zentai tanító jegyezte.

Molnár Ferenc elnök tartalmas, eszmegazdag beszédben üdvözölte a közgyűlést, melegen üdvözölvén a vármegye jelenlevő vezetőférfiit, hálás szívvvel emlékezett meg a közoktatásügyi kormány nagynevű férfiaról és indítványára nyílt üléssből táviratilag üdvözölte őket a közgyűlés. Majd megnyitotta az ülést.

A tanácsos úr haragja.

— A Bács megye eredeti tárcája. —

Irta: **Del Toró.**

— Nem foghatom föl, hogy valaki egész éjjeleket tudjon a házon kívül tölteni, — mondta a tanácsos a feleségének és méregtől kipirult arccal haragosan járt fel-alá a szobában.

Az arca talán nem is annyira a méregtől, mint inkább attól a jó »ménestől« piroslott, ami ott állott az asztalon. Mert tudni kell, hogy ez a kifakadása már vacsora után történt. Boszantotta a tanácsost az, hogy **Ervin** fia egy héten át legalább is 8 estén nem jelenik meg a vacsoránál a családi körben.

A nehéz, haragos lépteit azonban elnyelték a puha perzsa szőnyegek és a feleségének aggódó tekintete, mely azt látszott mondani:

— Ugyan édes férjem, türtőztessd a haragodat, hiszen úgy se ér az egy pipa dohánnyt sem!

De a tanácsos úgy tett, mintha ezt a tekintetet észre sem vette volna és villogó szeméből lángsugarakat szórva, megállt a felesége előtt, mondván:

— Igen, igen, ennek a csavargó életnek te vagy az oka!

— Vili, édes Vilim, hát mit tettem én? — kérde a tanácsosné meglepetve.

— Gyenge lábon nevelted, elkényeztetted.

— Én?

— Nem is én!

— Hiszen a lelkemet iparkodtam belé önteni és anyai szeretettel neveltem.

— Eppen ez az! A majomszeretet megnyi-

totta előtte az utat a dorbézoló élethez és pazarláshoz...

— De hiszen Ervin már nem gyermek. Tudja, hogy mit csinál. Azután pedig egy fiatal embernek szüksége van szórakozásra is.

— Azt nem mondom, de a szórakozásnak is van határa!

— A szórakozásnak igen, de...

— Mit de? — vágott közbe a tanácsos.

— De a szórakozottságnak nincs! Minden este, édes Vilim, ezekkel a kifakadásokkal hozakodol elő, azt kell hinnem, hogy nagyon is szórakozott vagy.

— Én a leggyengédebb férj vagyok, de erős apa akarok lenni! Ervinnek tudnia kell, hogy »ur« is van a háznál.

— Ugyan, ugyan, — mondta nevetve a felesége és hizelegve megsimogatta a férje arcát.

A tanácsos azonban erre a hizelegésre nem akarta a keble háborgását abban hagyni és tovább folytatta;

— A szabad idejét hasznos foglalkozással kell eltöltenie. Előtte áll az ügyvédi vizsga. Vegye elő a »Corpus Jurist« és azt forgassa a kávéházak kilincse helyett.

— Ha mindig csak tanulna és semmi szórakozást se engedne meg magának, hová jutna? — kérde a tanácsosné.

— A tudományos akadémiába.

— Mért nem mondod mindjárt, hogy a »Helikon« berkeibe, — mondta nevetve a tanácsosné.

— Talán oda is! — replikázott a tanácsos.

— Édes öregem, ne tréfálódz olyan nagyon. Majd megárt az egészségednek, — mondta a tanácsosné gunyosan.

— Persze, előttemek a komoly beszéd is tréfa, mert nem tudjátok, hogy mennyit kell izzadni egy apának egy fiúért is!

— Ha, ha, ha — hahotázott a tanácsosné olyan jó kedvűen, hogy a könyei is kicsordultak belé.

— Ez nem nevetni való dolog!

— Igaz, de sirni csak akkor lehetne, ha öthat volna egy rakáson és szegény koldusok volnánk, — mondta az asszony olyan komoly arccal, mint aki meg van győződve arról, hogy az ő oldalán van a győzelem.

A tanácsos erre összeráncolta a homlokát és úgy tett, mintha valami tromfot akart volna mondani a feleségének, de nem mondott semmit sem, hanem ahelyett fölhajtott egy pohár »gyöngyöző vöröset« és leült a karosszékebe tovább morfondirozni.

Az asszony látta, hogy a férjével most már komolyan úgy se lehet beszélni, mert az »igazság gyöngyei« már a homlokára is kiültek, elvonult hát szépen a szobájába, gondolván magában:

— Majd ha a vihar elmulik, minden úgy lesz, ahogy ő akarja, mert még soha se volt úgy, hogy sehogy se lett volna. Aztán meg ő az ur a háznál.

Az öreg tanácsos észre sem vette, hogy a felesége a faképnél hagyta, mert nagyon el volt merülve gondolataiba. Szépen kifőzte magában, hogy milyen kemény leckét fog tartani annak a háladatlan gyereknek, aki jobban szereti a »késes-hírű« társaságot és a szűk »szeparék« egészségölő levegőjét, mint a meleg szülői fészket. Majd megtanítja ő rendre, ha az anyai majomszeretet elpuhitotta is. Csak vetődjön haza!

E morfondirozás közben azonban egyre öblögette a torkát, ami olyan jó hatással volt a háborgó kedélyére, hogy szinte érezte, hogy a tagjai már zsibbadnak is és jó lesz talán pihenőre térni. Hiszen holnap is van nap, holnap is kitöltheti boszuját azon a rossz fiun. De hát a

Fontos kijelentéseket tartalmazott az elnöki megnyitó az egyesület feladatának, munkakötelességének, különösen az új tanterv megvalósításának, a »slöjd«-oktatásnak, valamint a tanító társadalmi hivatásának — »az iskolán kívüli közoktatás szervezése« — kapcsán beálló munkakörére. Az elnöki előterjesztésnek erre vonatkozó része következő: »A tanító egyesületi munkánkban minden törekvésnek oda kell irányulni, hogy az elmélet korát lejárassuk, óhajtánunk kell, hogy az elemi oktatás mindig cselekvésben nyilatkozzék meg, hogy tanításunknak meg legyen a gyakorlati haszna, praktikus eredménye.« — »A tanítóság érzi, látja, hogy az oktatás nem felel meg a mai kor követelményének, hogy van valami új, valami hézag, amit ki kell töltenie. Érzi és látja azt is, hogy fontos társadalmi feladatok teljesítése várnak rá, hogy e feladatok nagyok, sokoldalúak, rákényszerítők s hogy e munkák sokoldalúsága tervszerű munkafelosztást, alapos kiképzést, állandó tanulást, kitartó szorgalmat kívánnak meg tőle. Érzi és látja, hogy a társadalmi összes szervezeti kérdések bizonyos kulturális feltételeket követelnek, bizonyos garanciális biztosítékokat várnak a közneveléstől. — Érzi és látja, hogy az elemi oktatás nem hatol be az élet praktikumába, hogy a köznépi kedélyvilága körül még mindig nagy a romantikus hajlam, ami bizonyos könnyelműséggel jár, aminek folytán az élet porondján mindig vesztesen marad az egyén alul. — Ünnepek tartom azért a mai napot a »slöjd«-oktatás gyakorlati megvalósítása érdekében kifejtett tanító munkásság szempontjából s hálás szavakkal mondok köszönetet a »Kézimunkára nevelő Országos Egyesület«-nek a slöjd-kurzus szervezésért; — Bácsbodrog vármegye és Zombor szab. kir. város törvényhatóságainak az anyagi áldozatokért s a vármegye tanítóságának a lelkes kezdeményezésért s a tanfolyamban résztvevő ügytársainknak a kifejtett munkásságukért, melylyel mintegy biztosítékot is nyújtanak, hogy

»flaskóban« gyöngyözött még egy pár pohár ménesi, kár lett volna azt magnak hagyni. Azt mondta hát magában:

— Legszebb a tiszta munka!

És fölhajtott még egy pohárral.

Hanem most már úgy tűnt föl előtte, mintha a saját orrát is duplán látta volna. Leült hát újra a karosszékre és tovább tervezgetett. De néhány pillanat múlva már úgy elnyomta az álom, hogy csak a nyitott szája árulta el, hogy élet is van még benne. Talán egész életében se aludt olyan jóízűen, mint most a kényelmes karosszéknél. Mert bizony már jó magasán járt a nap az égen, mikor másnap fölbredt. És mire fölbredt, addigra már az Ervin fia is kialudta a mómort, sőt az íróasztala mellett már néhány váltót is forgatott, mert úgy gondolta, hogy első kötelessége egy ügyvédnek jól megtanulni a váltóforgatást.

Mikor az öreg tanácsos fölbredt és maga előtt látta a vén karosszéket, elnevette magát és fölkiáltott:

— Aki százezer ördöge van ennek az exlexes világnak, hát hol aludtam én?!

— Itthon, kedves apus, — hangzott Ervin kellemes szava a másik szobából.

— Azt tudom, de hol? — kérdé az öreg bámulva és lassan besompolygott a kedves fiához.

— Hát bizony külön szobában és extra ágyban, — mondta mosolyogva Ervin és megölelte az apját.

— Azért is álmodtam én angyalokkal, — mondta az öreg és megbökte a kopasz homlokát.

— Kellemes álom lehetett az, édes apám! — mondta Ervin és mosolygó kék szeméit az apjára vetette.

Mikor az öreg beletekintett egyetlen fiának égszínű szeméibe, amelyekből szelidség és józanság sugárzott feléje, elfelejtett mindent, haragot, boszankodást, még azt is, hogy ő *lebbe ur* a háznál és megsimogatóván Ervinnek a szőke fürteit, lassan, hogy a felesége meg ne hallja, azt mondta:

— Mégis csak *igaza van* édes anyádnak.

a munkára nevelést az iskola feladataiba be is illesztik és ezt meg is valósítják. Én mt. közgyűlés Magyarország tanítóságának szebb jövőjét, erkölcsi súlyját, erejét a kifejtendő munkásságukban látom a legbiztosabban megalapozhatónak. *Nekem úgy tetszik, hogy a tisztelet, a szeretet, a bizalom fűződik ahhoz az agyag-darabhoz, amiből a tanító alakot formál, ahhoz a papírszelethez, amiből vázat készit.* Ugy tetszik, hogy az a kalapácsütés, ami a minden tudós alphájának, az »Abc« tanításának hangjával az elemi oktatásban összevegyül, az önálló magyar ipar és a fejlettebb mezőgazdaságnak veti meg az alapját.«

Fenyvesi Jenő a slöjd-tanfolyamra vonatkozólag határozati javaslatot nyújtott be, melyet egyhangulag fogadtak el.

Novoszell János (Zenta) a tanítói nyugdíjtörvény revíziójának irányelveit ismertette azzal az alapos szaktudással, mely e jeles pedagógus minden tevékenységét jellemzi. Érdekes fejtegetéseit nagy figyelemmel hallgatták. Határozati javaslatot is nyújtott be, mely a következő:

»Országos mozgalmat indít az iránt, hogy ezen tanítók egyetemét első, jövőben érintő nagy kérdés mielőbb törvénynyelvéljék, megkeresi az összes magyarországi társaságokat, hogy a M. T. O. B. által elkészített memorandumot tegyék magukévá és haladéktalanul terjesszék fel, s hogy a törvényhatóságokat kérjék fel a nyugdíj-revízió mielőbbi keresztülvitelének feliratban leendő támogatására.

Küldöttségek útján kérjék fel az egyes tanítótestületek ügyük hathatós támogatása érdekében az országos képviselőket;

a tanítóegyesületek saját hatáskörükben hassanak oda, hogy a nyugdíjrevízió úgy a fővárosi, mint vidéki sajtóban állandóan felszinen tartassék;

minden tanítóegyesület küldjön ki kebeléből egy tagot, akik a legrövidebb idő alatt kötelesek a M. T. O. B. elnökének vezetése mellett küldöttségileg tisztelegni a kultuszminiszternél az iránt, hogy a nyugdíjrevízió a legközelebbi országgyűlési cikluson tárgyalásra kitűzessék.«

Kladek Mihály (Szabadka) az Eötvös-alap működéséről számolt be.

Az alap ez évben előterjesztett javaslat alapján és a méltányossági okok figyelembevételével 55 gyermeket és 36 elaggott, nyomorban szenvedő, csekély nyugdíju tanítót és özvegyet 100—100 korona segélyben részesített.

A »Budapesti Ferenc József tanítók háza«-ban és a kolozsvári Hunyadi Házban 226 felsőbb tanulmányokat végző tanítógyermekek részint teljes, részint mérsékelt díjas helyre vétetett fel.

Csernyei Mór (Ujvidék), a kérdés alapos tanulmányozására valló szakértelemmel, telve új reformszemekkel bírálta az új tantervet. Határozati javaslatának voltak oly részei is, melyek a tanítóság felfogását nem fedték, s így fejtegetéseinek eme részei ellentmondást keltettek a hallgatóság körében.

Kleiner József (Apatin) a hangulat hatása alatt ellenjavaslatot nyitott be, melyhez a közgyűlés többsége hozzá is járult.

Gyenes Flóra (Bezdán) az *ovodai fe-gyelemről* tartott nagyfigyelem közt előadást, melyet határozati javaslat alakjában nyújtott be.

Égi Irma (Apatin) magas színvonalon álló, szakirodalmi becsű, az *ovónők* fizetés-rendezéséről szóló tanulmányát olvasta föl. Éber figyelemmel hallgatták.

Zmelkó Margit (Bajsa) is erről a tárgyról értekezett.

Farkas Ferenc (Bezdán) az iparisoklak reformjáról és az új ipartörvényről tartott

előadást. Az aktuálitás jellegével bíró fontos kérdést minden oldalról, nagy tájékozottsággal világította meg. A következő határozati javaslatot nyújtotta be:

Emeltesék az ipariskola azon tanintézetek sorába, amelyek az életbe lépő tanulóknak olyan képesítést nyújtanak, ahol a bizonyítvány okmány erejével bír, ezért csak oly tanulók vétetnek fel, akik az elemi népiskola negyedik osztályát jó sikerrel elvégezték;

a mesterek csak a nagy szünetekben vegyenek fel tanulókat oly formán, hogy a tanév elején megkezdjék iskolai kötelezettségük teljesítését. A felvett tanulók csak július és augusztusban szabadíthatók fel, hogy tanév közben az iskolát el ne hagyassák.

Ezzel megszűnne az előkészítő osztály és beoszthatók I., II., III., IV. osztályba.

Az iskolai bizonyítvány visszatartható, ha az iskolai kötelességének eleget nem tesz, vagy egyébként olyan erkölcsi magaviseletet tanúsít, hogy erre rászolgált.

Irassék olyan olvasókönyv, olyan tartalommal, ami az inas képességének megfelel s amit el is lehet végezni.

A tanítási idő lehetőleg a nappali órákban tartassék. A tanítói állás végleges legyen. A fizetés legalább 100 koronában állapíttassék meg olyformán, hogy ez a nyugdíjba beszámítható legyen.

Az új törvényjavaslat ama pontja ellen, hogy az ipariskolára szóló kinevezés kötelező, minden megengedett eszközzel küzdeni kell.

Ezzel az eseményekben gazdag gyűlés befejeződött.

Molnár elnök zárószavában megköszönte a tagok érdeklődését.

Pedagógus.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. szept. 2.

Bácsbodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma, szerdán több fontos ügy elintézése végett, Fernbach Károly főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöklő főispán a közgyűlést a bizottsági tagok gyér részvételével 9 órakor nyitotta meg. Melegen üdvözölte a jelenlevőket, majd a jegyzőkönyv vezetésével Lederer Pál tb. főjegyzőt, a szólni kívánók följegyzésével Tripolszky Béla tb. főjegyzőt bizta meg.

Szalay Frigyes a három megyei nyugdíjintézmény közötti viszonyosság megállapítása tárgyában terjesztett elő indítványt, melyet gyakorlati értékkel bíró alapos érveléssel támogatott. Bárány István és ifj. Vojnits István hozzászólása után az indítványt kiadták az alispánnak, azzal az utasítással, hogy a nyugdíjkezelő-bizottságok meghallgatása és a számvéviszektől beszerzendő adatok beérkezése után tegyen jelentést a közgyűlésnek.

A többi tárgyakat ekként intézték el:

Belügyminiszteri intézmény az ósziváci szervezési és fizetési szabályrendeletek tárgyában. 1600, 1200 és 100 kor. jóv.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak intézménye a Bácsujlak községhezától a Duna-ágig és azon túl az élő Dunaig, vagyis a szotini kincstári révig terjedő két utszakasznak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele tárgyában. A törvényhatósági uthalozatba fölvetettek.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter leirata Magyarokán a m. kir. állatorvosi teendők el látása iránt. A mostani állatorvost bízták meg.

Alispáni előterjesztés a sajkásréti perből a tiszti ügyész részére megállapítandó munka- és tiszteletdíj tárgyában. Határozathozatal későbbre halasztatott.

Alispáni előterjesztés a Zsabyától a szabályi tiszai révig vezető törvényhatósági közut egyes szakaszainak áthelyezése tárgyában. Tudomásul vették.

Alispáni előterjesztés a szabályi főszolgabírói lak és hivatal átalakítási, illetve tatarozási munkálatainál fölmerült többletköltségek engedélyezése tárgyában. Tudomásul vették.

Alispáni előterjesztés a titeli főszolgabírói lakáshoz beszerzett kályha árának megtérítése tárgyában. 129 kor. építési alaptól folyósított.

Sipos Ferenc főlebbezése Kiszács a rendőri fizetéskülönbözet kiszolgáltatása tárgyában hozott határozata ellen. A különbözet kifizetését elrendelték.

Raff Jakab és társainak felebbezése Bükkeszi a községi közmunka természetbeni leszolgáltatása érdekében hozott határozata ellen. Megsemmisítették.

Jauch József lelkész felebbezése a papi föld munkálatának megváltását megtagadó Dunacséb községi határozat ellen. Ujabb határozat hozandó.

Gratisz Józsefnének felebbezése a szülész-női fizetés felemelését megtagadó Ópalánka községi határozat ellen. Ujabb határozat hozandó.

Lövinger Samu felebbezése Dunabökény építkezésből folyó kötbér kiutalványozása tárgyában hozott határozata ellen. A hat. feloldatott.

Czibula István és társa felebbezése Pincéd a községi bábák által kért fizetésemelés megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. Feloldatott.

Kovács Lukács és társai felebbezése Martonos községnek a horgos—martonosi ármentesítő társulat egyéni járulékaiknak mikénti fedezése tárgyában hozott határozata ellen. Jóváhagyott.

Özv. Szladits Demeterné felebbezése Militics segélyezését megtagadó határozata ellen. Feloldatott.

Trombitás Ferenc és társai felebbezése Ada a felső tehéncsordás bérének felemelése tárgyában hozott határozata ellen. Jóváhagyott.

A martonosi izraelita hitközség és érdek-társai felebbezése Martonos községnek az ottani izraelita fekezeteti iskola segélyezését megtagadó határozata ellen. Jóváhagyott.

Seyfried József és társai felebbezése Martonos a községi választókerületek beosztása tárgyában hozott határozata ellen. Pótlásra kiadták a főszolgabírónak.

Raczkov Miklós és társai felebbezése Sztápa a kisbírák és éjjeli őrök fizetésemelés tárgyában hozott határozata ellen. Jóváhagyott.

Kistóth Pál felebbezése Bácsgyulafalva a jegyzői és tanítói fajárandóság tárgyában hozott határozata ellen. Ujabb határozat hozandó.

Zsupanszky Lyubó és társa felebbezése Ószivác ideiglenes munkaerő kirendelése tárgyában hozott határozata ellen. Megsemmisítették.

Dr. Szauer Károly felebbezése Cserevka a volt helyettes orvos díjai tárgyában hozott határozata ellen. Jóváhagyott.

Schüsler Károly felebbezése Ószivác a rendőrségi ruházat kiszolgáltatásának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. Megsemmisítették.

Tavasy Lajos felebbezése Bezdán Szabó József és társai ingatlanainak tehermentesítése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Hefner János József felebbezése Ujverbász a kéményseprővel kötött szerződés felbontása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Széky Sándor felebbezése Bácsgyulafalva a járdák téglá burkolása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Sziller Jakab felebbezése Csurog a kézbesítői fizetés felemelésének megtagadása. Jöv.

Kiss Béla felebbezése Bácsbokod a segédjegyző fizetés felemelésének megtagadása. Jöv.

Szalai Pál és társai felebbezése Bácsbokod a községi kisbírák fizetés felemelésének megtagadása. Jöv.

Kubatov János és társai felebbezése Nagybaracska községnek a Györgypusztai iskola áthelyezésének megtagadása tárgyában. Felold.

A Ferenc-csatorna részvénytársaság üzletigazgatóságának felebbezése, Ószivác a ferenc-csatornai hidfeljárók és karfák fentartása tárgyában hozott határozata ellen. Az összes iratok az alispánnak kiadattak.

Sztójancsev Nikola és társa felebbezése Bácsóváros községnek a szabadka-gombos-palánkai h. é. vasút segélyezésére megszavazott hozzájárulás mikénti fedezése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Hain Sándor felebbezése Bácsföldvár ártézi kut átvétele tárgyában hozott határozata ellen. Jóváhagyott.

Barna János felebbezése Zenta az állandó építészeti szakbizottság 20-ik helyének betöltése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Nagyeménykúti Elek felebbezése Zenta a városi nyomtatványok szállítása és ennek ellenőrzése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Dr. Gluksthal Adolf főorvos felebbezése Zenta a kórházi ápolók fizetésének emelése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Sándor Imre és társai felebbezése Zenta a zentai udvarosok fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Tóth Lajos felebbezése Zenta a 2 százalékos tanári nyugdíjjárulékok tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Tóth István felebbezése Zenta a könyvelői állás betöltése és egy kisegítő munkaerő alkalmazása tárgyában hozott határozata ellen. Uj pályázatot kell hirdetni.

Nagyabonyi András és társai felebbezése Zenta a libalegeli tűzbiztonsági parcellák haszonbérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Zentai tűzoltó testület felebbezése Zenta az évi segély felemelése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Zentai tűzoltótestület felebbezése Zenta a fizetéses tűzoltóknak a városi nyugdíjkötelékbe való felvétele tárgyában hozott határozata ellen. Uj határozat hozandó.

Habrám István felebbezése Zenta Weiner Lipót és Kiss Sándor részére átengedett terület tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Muró Ambrus felebbezése Nagybaracska a marhahajtó-utak térképe tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Schäffer és társai felebbezése Órszállás az apaállattartási költségek fedezése tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Weber Jakab felebbezése Paripás által a körállatorvossal kötendő egyezség tárgyában hozott határozata ellen. Uj határozat hozandó.

Weber Jakab felebbezése Liliomos által a körállatorvossal kötendő egyezség tárgyában hozott határozata ellen. Uj határozat hozandó.

Weber Jakab felebbezése Pincéd által a körállatorvos gyógykezelési díjak tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Temerin a redőrségnek ruházattal való ellátása tárgyában. Jöv.

Ugyanannak Huszár János és társai lakház-áthelyezési költségei tárgyában. Jöv.

Ugyanannak határozata az iskolának fizetésének kiegészítése tárgyában. Jöv.

Ugyanannak határozata Szilák István és Varga Pál kártalanítás tárgyában. Jöv.

Ófutak a vásártéri berendezési költségek. Jóváhagyott.

Temerin a kisbírák fizetésrendezése. Jöv.

Wekerlefalva az utcákra ültetett fák tulajdonjoga. Felold.

Ugyanannak a községi jegyző terhére kivetendő illeték egyenértéknek a községi pénztárból való fedezése tárgyában. Jöv.

Ugyanannak a folyó kiadásokra 2000 K. ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. Jöv.

Ugyanannak a község tulajdonát képező belteleknek beépítésig használatra a községi szolgának való átengedése 100 □ öl. Jöv.

Dunacséb az urbéri választmánytól átvett összegnek hovatfordítása. Tud. vét.

Ópalánka a Michls-féle kendergyár 1905. évi községi adójának leírása. Tud. vét.

Boróc a község szervezési szabályrendeletének módosítása. Jöv.

Wekerlefalva a vallási járuléknak mikénti kivetése. Felold.

Palánka Récsy Ferenc és nejének eladott ingatlan. Jöv.

Ugyanannak Petrovits Szvetozár állandó napidíjas fizetésének felemelése 1000 kor. Jöv.

Ugyanannak a Dunapart bérlete. Jöv.

Szilbács az irnoki állásnak segédjegyzői állásra való átszervezése. Jöv.

Szenttamás a »Rudolf ösztöndíj« alapnak visszatérítése. Jöv.

Tündéres Antony Jakab községi irnok-végrehajtó fizetésének felemelése 300 kor. Jöv.

Bács községhez utófelülvizsgálata. Jöv.

Hódság a segédjegyző működési pótléka. Jöv.

Hódság egy kisegítő díjnak alkalmazása 2 kor. napidíj. Jöv.

Szentfülöp községi orvos személyi pótléka. Jöv.

Szentfülöp a vasuti hozzájárulási összeg után fizetendő késedelmi kamat. Jöv.

Martonos a Komp- és Tisza-utcák feltöltése. Jöv.

Magyarkanizsa g. kel. püspök fogadási költségei 400 kor. Jöv.

Magyarkanizsa a Hunyadi-utcai csatornamunkálat többköltsége. Jöv.

Ada uj toronyórák beszerzése 2000 kor. Jöv.

Bács a gombos—vajaszkaik ármentesítő társulat hozzájárulási költsége. Jöv.

Bács ártézi kut furása 400 kor. Jöv.

Bács a betétbizottságnak járó szolgálmányok megváltása 600 kor. Jöv.

Militics Szabényi Kálmán községi irnok fizetésemelése 80 kor. Jöv.

(Folytatás a jövő számban.)

H I R E K.

LAPUNK mai száma technikai okokból 1 nappal később jelent meg.

Latinovits Pál köszönete. A legutóbbi megyei közgyűlésen jelentette az alispán, hogy Latinovits Pál ny. főispán megleghangu levélben köszönte meg arcképének leleplezése alkalmából

a törvényhatósági bizottság részéről iránta megnyilatkozott ragaszkodást. — Báró Vojnits István főrendiházi tag indítványára a levelet felolvasták.

Az ujvidéki főispán királyfelköszöntője. Dr. Balla Aladár ujvidéki főispánt, ki családjával Amenheimben tartózkodott, a fürdő igazgatósága arra kérte, hogy a király születése napján rendezett diszebeden ő mondja az alkalmi tósztot. A főispán a kérelmet teljesítette. A következő szép, tartalmas, de közjogi tekintetben nem éppen kifogástalan beszédet mondotta:

»Bevallva, hogy dualisztikus Házunk, Ausztria és Magyarország nemcsak különös államjogi intézményeinél, hanem nemzetiség és érdek tekintetében főleg népeinek különféleségénél fogva egymagában álló és ezért nem mindig irigyléreméltó: mégis mindenkinek, akár bel- vagy külhoni legyen, el kell ismernie, hogy ha őfelsége, dicsőséges Uralkodónk, Ausztria császára és Magyarország apost. királya felséges személyéről van szó: Ausztria és Magyarország összes állampolgárai, mint egy ütésre, egy jelre, egy érzelemben, szívük legszebb harmoniájában egyesülnek, sőt ő felsége iránti alattvalói hódolatukban egymással versenyeznek.

Azért határozottsággal akarom állítani, hogy ő felsége az uralkodó iránti őszinte, rendületlen hűségben, a minden időben önfeláldozásra kész odaadásban bennünket a világ egy nemzete sem mul felül. Ezen szép eredményünk bebizonyítására évenként alkalmat nyújt ő felsége születése napja.

A mai napon 50 millió hű alattvaló egy imában egyesülten esedezik az uralkodók uralkodójához, kérve a Mindenhatót: tartsa meg nekük ő felségét, dicsőséges uralkodónkat és legkegyelmesebb urunkat összes népei jóvoltára a legjobb egészségben és azért — hölgyeim és uraim — emeljük fel poharunkat: ő cs. és kir. apostoli felsége, I. Ferenc József éljen soká!»

A bácsmegeyi kivándorlás című mult heti vezércikkünkbe hiba csuszott be, amennyiben a liliomosi jegyző nevét Dobsinszky Lodomér deryei jegyző nevével cseréltük össze. Amidőn e hibát kiigazítjuk, ezennel megállapítjuk, hogy a kivándorlásra vonatkozó, jelzett radikális előterjesztést nem a deryei, hanem a liliomosi jegyző tette.

Járásbírák áthelyezése. Márczi Gyula zentai és Somogyi Mihály mezőkövesdi járásbírákat kölcsönösen áthelyezték.

Aljegyzőválasztás Szentfülöpön. Szentfülöp aljegyzővé Rack József bácsi irnokot választották meg 16 szavazattal. Az ellenpárt Léh Györgyöt szerette volna aljegyzővé, de nem jelölték s így tartózkodott a szavazástól.

A szabályai kath. körnek 50 koronát adományozott az érsek.

A zentai tanítók fizetési visszatérítése. Megirtuk annak idején, hogy Zenta város közgyűlése olyan határozatot hozott, melylyel a tanítóknak adott korpótlék visszafizetését rendelte el, mert időközben fizetési kiegészítéshez jutottak. Ezt a határozatot Forray Ferenc megfellebbezte a megyéhez, mely legutóbbi közgyűlésén a tanítókat a visszafizetés kötelezettsége alól fölmentette.

A Hadzsy szobor leleplezése. Dr. Hadzsy Jánosnak, a híres topolyai orvosnak s volt orsz. képviselőnek a szobrát e hó 20-án leleplezik le Topolyán.

A hodsági állatorvos fizetésemelése. A hodsági állatorvos fizetésemelést kért a községi képviselőtestülettől, mely azonban a kérelmet elutasította. Az állatorvos a felebbezésével a megyéhez fordult. A szerdai közgyűlés föl is oldotta a község határozatát s az állatorvos fizetését 1600 koronában állapította meg.

Nyugdíjazott irnok. Utornik István vármegyei irnokot 1760 koronával nyugdíjazták.

Az »Összetartás« című zentai ujság, mely eddig is becsületet kitarással küzdött a koalíció nemzetártó politikája ellen, augusztus 30-ika óta politikai lap lett.

A bajai városi polg. iskola köréből Drescher Béla városi polg. iskolai tanár, ezen intézet eddig énekstanára és Ujhelyi Géza tornatanár az éneknek, illetve tornának tanításáról lemondtak. Helyüket Amlyer Antal és Kiss Á. József áll. tanító képző intézeti tanárokkal töltötte be az igazgatóság.

Postamesteri kinevezések. A temesvári posta és távirtda igazgatóság az üresedésben volt bácsborsódi postamesteri állásra Schiebli Károlyné szül. Noll Terézt, a bácsi postamesteri állásra pedig özv. Zombory Lászlóné szül. Demerácz Blankát nevezte ki.

A róm. kath. klerus köréből. Az érsek kápláni minőségben áthelyezte: *Potz Györgyöt* Palánkáról Kulára, *Dupp Bálintot* Kerényről Palánkára és *Raile Károlyt* Kuláról Kerényre.

A vármegyei tanítók közgyűlése aug. 29. este a Zombori Cassinó dalárda kabarett estélyt rendezett a másor ugyan az volt a mit a dalárda Szt-István napján adott elő. Rendkívül sokan voltak jelen az estélyen Zombor intelligenciái közül is.

A revolveres vendég. Zentán Kovács-*vits József* vendéglőjében betért *Ivic Mihály* kishegyési lakos, aki már különben is jól elvult ázva. Itt italt kért, de nem akartak adni neki, s ebből szóváltásba kerültek Kovács-*vics*csel. Beszédközben *Ivic* revolvert rántott elő s Kovács-*vics*et akarta lelőni, de a közelben levők kicsavarták kezéből a fegyvert, s átadták a rendőrségnek.

Ludasi plébánosság Takács Gáspárt választotta meg a szabadkai városi közgyűlés.

A bajai—szabadkai keskenyvágányu vasut. Szabadka város engedélyt adott *Kovács János*- és dr. *Pertich Kálmán*nak arra, hogy Szabadka belterületén átvezethesse a Szabadka—bajai kiépítendő keskenyvágányu vasutat, de úgy, hogy a város területén a vonatás villamerővel történjen, s a kinek lerakásánál megrongált burkolási munkák a vállalkozók költségén állíttassanak helyre s az állomás helye együttesen állapíttassék meg a várossal.

Tanítóválasztás Borócson. Borócson *Keller Antal* és *Vogl Pált* tanítókká választották.

Tanítói kinevezések. A közoktatásügyi miniszter *Sándor Jánost* a *bácskerezsúri*, *Zacher Hermint* az ósói állami népiskolához tanítóvá, illetve tanítónővé nevezte ki.

Agyonrugta a ló. Szabadkán Tumbász *József* loápoló Rozenfeld lipcsei lókereskedő szegedi-uti istállójában volt alkalmazva. Pénteken délután a lovakat tisztította, amikor az egyik ló, mellbe rugta. Tumbász eszméletlenül terült el az istálló földjén. Kivitték a kórházba ahol szombaton éjjel meghalt.

Kérelem gyógyszerész felállítására. *Czich F.* Gyula dédai gyógyszerész kérvényt nyújtott be Szabadka városához új gyógyszerész engedélyezése iránt. Mivelhogy a 10 gyógyszerész a követelményeknek megfelel, a kérelmet elutasították.

Színészet Cservenkán. Lászlófi *Bódog* színtársulata néhány nap óta Cservenkán játszik. Első előadásul a »Tatárjárás«-t adták.

Tanítók bankettje. A vármegyei tanítói nagygyűléssel kapcsolatosan a casinó helyiségében a gyűlés után d. u. 1 órakor tartott közebédre ültek össze számszerint 100-an. A menu minden tekintetben kifogástalan volt. A banketten *Vojnits alispán* *Faragó tanfelügyelő* s még 15—20 Zombori vendég is résztvettek. Az első felköszöntőt *Molnár Ferenc* egyesületi elnök mondotta ő felségére a koronás királyra mint a jelenlevők álva halgatták végig s utána a himnusz-*nekelték* el. dr. *Apponyi Alber* kultusz miniszterre *Faragó János* kir. tanfelügyelő mondott magas beszédet *Pelényi Fernbach Károly* főispánra *Pisztor József* Óbecsei polg. isk. igazgató *Vojnits alispánra*. dr. *Alföldy Árpád* polgármesterre, *Novoszel János* *Faragó* tanfelügyelőre, *Jspánovits Mátyás* *Molnár Imre* elnökre, *Vojnits* majd *Faragó* a tanítóságra üritették poharaikat. Remek beszédet mondott az ágost. evang. lelkész, *Lombos Alfréd* a ki a vármegyei tanítóság hasznos munkáját méltatta

Mérnöki kinevezés. A kereskedelmi miniszter *Melha Tibor* újvidéki városi mérnököt a már budapesti balparti üzletvezetőséghez mérnökké nevezte ki.

Házasságok. Dr. *Steuer György* honvédelmi miniszteri segédtitkár, lapunk kitűnő tollu munkatársa f. hó 6-án, vasárnap tartja eljegyzését *Marschall Iluska* kisasszonnyal, *Marschall Ferenc* temesvári háztulajdonos nagyműveltségű és bájos leányával, a temesvári előkelő társadalom ünnepeit szépségével, akinek művészeti hajlamait nem egy kiváló alkotásu festménye dicséri.

Salgó László zombori törvényszéki jegyző eljegyezte *Deutsch Elly* kisasszonyt Temesvárott.

Dr. *Szirmai Vidor* bajai ügyvéd szeptember 8-án tartja esküvőjét *Pálmai Anna* kisasszonnyal Apostagon.

Berger Károly Lajos keszthelyi gazd. akadémiái tanár feleségül vette *Wolf Gizella* kisasszonyt, *Wolf József* adai községbíró leányát.

Jspánovits Sándor budapesti polg. iskolai tanár, bácskai földink eljegyezte dr. *Savelainen Helmi* kisasszonyt Helfsingsforban.

Klauber Sándor újvidéki kereskedő eljegyezte *Mirschfeld Lili* kisasszonyt Galgócon.

Merzl János cservenkai tanító eljegyezte *Netter Annát*.

Wighardt Lipót Kuláról nőül vette özvegy *Pokorny Alajosnét*.

Geiszer Miklós apatini kereskedő eljegyezte *Schlachter Erzsébet* kisasszonyt.

Rauk Antal apatini kereskedő hétfőn tartotta esküvőjét *Wallner Gabriella* kisasszonnyal Eszéken.

Kálmán Károly kereskedő e hó 6-án tartja esküvőjét *Stark Juliska* kisasszonnyal Moholon.

Kántor Béla eljegyezte *Molnár Ella* kisasszonyt.

Weiner Adolf újvidéki kereskedő eljegyezte *Mirschfeld Regina* kisasszonyt Galgócon.

Danovszky Emil posta- és távirótitst eljegyezte *Katanics Mariska* kisasszonyt.

Strba Mihály gőzmalom-tulajdonos eljegyezte *Argalás Rózsika* kisasszonyt Palánkáról.

Mirschfeld Béla topolyai kereskedő e hó 8-án veszi feleségül *Engel Zsófi* kisasszonyt Budapesten.

Osztheimer Miklós bácsordasi aljegyző eljegyezte *Kenner Mariskát* Katymárról.

Választások Zenta városánál. Zenta városánál a napokban töltötték be az alügyészi s egyik adótitstii állást. Alügyészsé dr. *Salamon Imre* fiatal ügyvédet választották meg dr. *Sóti Ádám* ellen. Előbbi 111 szavazatot kapott. Utóbbi 40-et. Adótitst lett *Pánits György* 99 szavazattal, *Deutsch Ignác* 38, és *Pehaim Dezső* 9 szavazata elleni.

Tanítóválasztás Apatinban. Az apatini izraelita hitközség az általa fentartott elemi iskolához — mint levelezőnk írja — ideiglenes minőségben egy évre *Lusztig Gyula* nagybaracska szülétesü tanítót választotta meg, ki állását már el is foglalta.

A topolyai polgári iskola eszméje — ügylátszik — megvalósulás előtt áll. A közoktatásügyi miniszter ugyanis értesítette a várost, hogy az iskolát felállítja, mihelyt erre megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik. Ezt az ügyet *Baloghy Ernő* képviselő mozdította elő.

Végrehajtóválasztás Titelen. Titel község képviselőtestülete augusztus hó 29-én tartott közgyűlésén — mint levelezőnk írja — *Vecsey Károly* kátyi községi irnokot egyhangulag végrehajtóvá választotta. Titel község derék hivatalnokot nyer vele.

A szabadka-határi lovasrendőrök ló-tartási átalányát a városi közgyűlés 50 koronával fölemelte.

Szöjdi kiállítás Zomborban A vármegyei *Altalanos tanító egyesület* f. évi közgyűlésevel nagyszabású »szöjdi« kiállítást rendezett agyag — papír és famunkákból, a mit a szünidei tanító kurzus alatt Bácsbodrog vármegye törvényhatóságának 4000 kor. és Zombor sz. kir. városnak 270 kor. pénzbeli segélyezése mellett a székesfővárosi »Kiskunháza nevelő Országos Egyesület« kiküldötte *Fenyvesy Ferenc* tanfolyam vezetője mellett a kurzusban résztvett 33 tanító állított ki.

A kiállítást *Molnár Ferenc* az egyesület elnöke a városháza épületében 9 órakor nyitotta meg, nagy közönség jelenlétében. A kiállítás megnyitására *Molnár* a kurzus igazgatósága kérte fel. A megnyitó beszéd hatása alatt lelkesen tisztelték a kurzus halgatói a kik teljes számban voltak jelen *Fenyvesy* vezetőjük mellett. A tanügyi kormányt *Faragó János* kir. tanfelügyelő képviselte Zombor sz. kir. város képviselőjében pedig dr. *Alföldi Árpád* helyettes polgármester jelent meg csaknem a teljesszámu városi tisztikar élén. Csoportban jelentek meg a várm. tan. egyesület központi választmányának tagjai is.

Molnár lelkes beszédet intézett a kurzus halgatóihoz kiemelte a »Kézimunkára nevelő Országos Egyesület« érdemét a »szöjdi« terjesztés gyakorlati megvalósítása körül, isten áldását kérte a tanfolyam vezetőségére a munkás tanítóságra és a tanfolyam létesítését támogató tényezőket. Beszédet intézett még *Fenyvesy* aki kalmárnak köszönte meg azt a fáradhatlan támogatást melylyel a központot céljában részesti *Faragó* kir. tanfelügyelő a két törvényhatóság iránt fejezte ki a hála adóját. A kiállítás rendkívül izlésesen volt berendezve, különösen a famunkákon tettek a tanulók szépaladást. A kiállított tárgyak megközelítik az ezer drbot. Kár, hogy a szűk térnek folytán csak zsufolt csoportokban bírták a tárgyakat elhelyezni. A kiállítás 2 napon át volt nyitva, a készített tárgyakat a tanítók kapták meg és vitték haza.

Az ópalánkai dalárda alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Csödtőmeg eladása. *Mittler Izidor* bajai kereskedő csödtőmegét 17.050 koronáért adták el.

Gondnokság alatt. A zombori törvényszék *Czedler János* zombori ügyvédet és *Reitenbach Vilmosnét* Torzsáról, — a szabadkai törvényszék pedig *Galambos János* topolyai és *Sirboly István* bajai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Csöd Szabadkán. *Klein Samu* szabadkai rövidárkereskedő ellen elrendelték a csödt. Tömeggondnok dr. *Kertész Ignác*.

Csöd Baján. *Spitzer Lászlóné* bajai kereskedő ellen a szabadkai törvényszék elrendelte a csödt. Tömeggondnok dr. *Kelemen József* bajai ügyvéd.

Adomány templom részére. A napokban elhunyt *Sztek Károly* 2000 koronát hagyott a topolyai róm. kath. templom céljaira.

Palics rendezése. Szabadka városa végre rászánta magát, hogy az elhanyagolt Palics-fürdő rendezéséért valamelyes áldozatot hozzon. A napokban tartott közgyűlésén 38.000 koronát szavazott meg a tő egy részének mélyítésére, hogy a fürdőzést lehetővé tegye.

A »Határőr« szerkesztésében változás állott be. Dr. *Lusztig Nándor* a felelős szerkesztői állástól visszalépett. Helyét *Pap Sándor*, a lap volt munkatársa, a megyebeli hírlapírói gárda ügyes tollu tagja foglalta el.

A zombori orvosi nagygyűlés. A f. hó 6-án Zomborban tartandó orvosi nagygyűlés sikeresnek ígérkezik. Az aktuális orvosi illetve közegészségügyi kérdésekre a legkiválóbb szakértőknak hozzászólni.

Uszóverseny Óbecsén Az óbecsei sport egyesület augusztus 30-án nagyszabásu uszóversenyt rendezett, melynek ez az eredménye: I. 100 méteres gyorsúszás: 1-ső *Martinovits Bóro* (ezüstérem) 2-ik *Löbl Károly* (nagy bronz). 3-ik *Koch Árpád* (kis bronz). II. 70 méteres gyorsúszás (középiskolai tanalók részére) 1-ső *Galambos Ferenc* (ezüst). 2-ik *Koch Imre* (nagy bronz). 3-ik *Kaszap Tivadar* (kis bronz). III. 70 méteres oldalúszás. 1-ső *Vadász Gyula* (ezüst). 2-ik *Gerber Rudolf* (nagy bronz) IV. 500 méteres főverseny Óbecse bajnoksága: 1-ső *Vadász Gyula* (aranyozott ezüst). 2-ik *Galambos Ferenc* (ezüst). 3-ik *Gerber Rudolf* (nagy bronz) 4-ik *Löbl Károly* (kis bronz). V. Vigaszverseny 1-ső *Ivanovics József*, 2-ik *Kertész Feri*, 3-ik *Löbl Jenő*. VI. Holtversenyben: *Galambos István* és *Kovacsics László*.

Cigányszerelem. Zentáról írják, hogy ott a napokban több banda cigány mulatott együtt, *Sándor Károly* kevei korcsmájában. Közöttük *Dimovics József* is, a ki már régóta szemet vetett a szintén ott levő *Rostás István* életpárjára. A *Dimovics* banda addig itatta *Rostás*t, míg ez elázott és akkor reakényszerítették arra, hogy a *Jóskával* asszonyt cseréljen. *Rostás* eleinte nem akart belemenni a kényes üzletbe, de mikor még 8 korona ráadást kapott a feleséget helyett, *Jóska* asszonyára, elfogadta az egyezséget. Mikor megitta a 8 koronát, behajtatott a rendőrségre, hol is sirva könyörgött, hozzák neki vissza a feleségét, mert bár *Simka* a kit ő kapott, fiatalabb és tudja, hogy amaz nem szereti, még sem élhet esküdt felesége nélkül. A rendőrbiztos megkönyörült a siránkozó cigányon és teljesítette leg-hőbb vágyát, vagyis, még ideje korán, a nap lezállta előtt visszahozta a hűtlen asszonyt, *Rostás Pistának*.

A csajkások rétügye. Titeli levelezőnk írja: A csajkásoknak a várva-várt augusztus 15-ike — amidőn a réti földeket erőszakkal is fel akarták osztani — elmulott. Sőt megtörtént az is, hogy a mozsari rétben, még bérlő kezében volt réti részletet a rétkeszelő bizottság aug. 25-én átvett. 24-én pedig az őszi vetés alá való bérbeadása is megkezdődött és folyik eddig minden akadály nélkül. Ezt a három napot mint vészhozó dátumokat emlegették. Augusztus 15-én a curiai ítélet ellenére is a rétet egyenként föl akarták osztani és meg akarták gátolni, hogy a mozsari réti részletet a rétszerelő bizottság átvegye. Azt is azonnal szét akarták osztani és végül meg akarták akadályozni a réti földeknek bérbeadását. Ha a hatóságok előre nem látók, ez meg is történt volna; ámde az izgatók elfogatása és a községeknek csendőrséggel való megszállása mindezt meggátolták. De azért a csajkások még most sem vesztették el a reményt. Ellenőrizhetlen forrásból eredő hír szerint ugyanis azt mondogatják egymásnak, hogy az európai fejedelmek legközelebb Berlinben kongresszust tartanak, melynek egyedüli tárgya a csajkások-kerületi réti ügynek megvitatása.

Kirabolt ékszerüzlet. *Jemerinben* betörték *Katz Sándor* ékszerész üzletébe, ahonnan 4000 korona értékű ékszert raboltak el.

Amikor a rendőr is mulat. Bátmonostorról írja levelezőnk: Augusztus 30-án d. u. Tóth Mihály községi rendőr Rauznitz Ignác vendéglőjében tambura banda mellett dalolgotott és ivogatott. Mikor már megelégette a mulatozást a bandával kikísértette magát. Az utca ajtóban találkozott Hideg József nevű gazdával ki kevés szóváltás után a rendőrt arcul ütötte; erre a rendőr oldalfegyverével Hidegre rohant, hogy leszurja de ez nem sikerült mert a vendéglő udvarán tartózkodó legények a rendőrt körül fogták oldalfegyverét elvették és az amugy is nem kedves rendőrt papucsokkal, üvegdarabokkal alaposan elnászpángolták. A községi körorvos a rendőrt megvizsgálta, de csak könnyű testi sérülést konstatait. A csendőrség a szemtanúk kihallgatása után az esetet a kir. járásbírósnál feljelentette.

Díjlövészet Baján. A Bajai céllövészeti társulat a napokban versenyt rendezett, ezzel az eredménnyel:

I. Versenylövészet (135 m.) 1. Gebhardt Dezső 23, 2. Somogyi Gyula 22, 3. Mórincz Kálmán 19, 4. Wiesel Ernő 17, 5. Latinovics Nándor 15, 6. Mattanovich Károly 15, 7. Bernhart Sándor 14, 8. Dr. Moder Géza 8 egység.

Az első dr. Ambrozovics Lajos főispán tiszteletdíjait kapta (ezüst szivarka készlet).

II. Pisztolylövészet. 1. Csávósy Lajos 18 találat 20 lövés közül. 2. Kozlovics Árpád 14, 3. Mórincz Kálmán 13, 4. Dr. Moder Géza 10, 5. Meskó Zoltán 7 találat.

III. Rendes céltábla. 1. Gebhardt Dezső 16/35, 2. Mórincz Kálmán 14/33, 3. Eckert János 13/23, 4. Somogyi Gyula 12/32, 5. Wiesel Ernő 9/26, 6. Dr. Moder Géza 8/21, 7. Mattanovich Károly 8/19, 8. Bernhart Sándor 8/13, 9. Bersuder Ervin 6 találat, 13 egység.

IV. Közép lövészet. 1. Somogyi Gyula 65, 2. Mórincz Kálmán 74, 4. Gebhardt Dezső 87, 4. Wiesel Ernő 115, 5. Eckert János 143, 6. Bersuder Ervin 144 fok.

Tekvés. 1. Dervaderics Illés 12, 2. Dr. Moder Géza 12, 3. Spiegel János 11, 4. Buday István 9, 2. Verók János 9, 6. Bersuder Ervin 9, 7. Wunderlich József 9, 8. Makray László 9, 9. Wagenblatt 9.

Céllövészeti versenydíjak a következők voltak: Versenycéltáblán. 1-ső díj. Ezüst érem koszorú sással díszítve, a főispán ajándéka. 2-ik díj. Ezüst érem nagy koszorúval díszítve és 40 korona. 3-ik díj. Ezüst érem koszorúval és 30 korona. 4-ik díj. Ezüst érem és 20 korona, 5-ik díj. Bronz érem és 10 korona. 6-ik díj. Bronz érem és 6 korona. 7-ik díj. Bronz érem és 5 korona. 8-díj. Bronz érem és 3 korona.

II. Pisztolycéltáblán. 1-ső díj. Ezüst érem és a főispán ajándéka. 2-ik díj. Ezüst érem és 15 korona. 3-ik díj. Ezüst érem és 10 korona. 4-ik díj. Ezüst érem és 6 korona. 5-ik díj. Bronz érem és 5 korona. 6-ik díj. Bronz érem és 4 korona. 7-ik díj. Bronz érem és 3 korona. 8-ik díj. Bronz érem és 2 korona.

III. Rendes céltáblán. Találó-díjak. 1-ső díj. Ezüst érem és 15 korona Mórincz Kálmán tiszteletdíja. 2-ik díj. Ezüst érem és 10 korona. 3-ik díj. Ezüst érem és 6 korona 4-ik díj. Ezüst érem és 5 korona. 5-ik díj. Bronz érem és 5 korona. 6-ik díj. Bronz érem és 4 korona. 7-ik díj. Bronz érem és 3 korona, 8-ik díj. Bronz érem és 2 korona.

Nyilatkozat.

A topolyai képkiallítás kritikája.

Topolya, 1908. szeptember 1-én.

E lap legutóbbi számában »—gh.« betűk alá rejtőző ur az augusztus 19-én Topolyán lezajlott cabaret előadásról megemlékezvén, nem annyira az előadást bírálja, mint inkább elköveti azt, hogy engem, — ki a topolyai lapban az előadásról bírálatot írtam — támad.

Sem időm, sem kedvem ahhoz, hogy akár »—gh.« urnak, akár »védencének« velük foglalkozván, e helyen reklámot csináljak, de tekintve, hogy előbbi személyemet is támadja, nem térhetek ki a válasz elől.

Nem mondom, hogy nincs joga bárkinek, még »gh.« urnak is véleményt nyilvánítani egy nyilvános előadásról, de csak az előadásról és nem annak bírálatáról, de legkevésbé a bíráló személyéről!

Vajjon honnan tudja »—gh.« ur azt, hogy én elfogult voltam a szereplők egyik-másikával

szemben? Én a saját szememmel és nem az övével néztem az előadást. Én ilyen impressiót nyertem a szereplőkről, ő másformát. És nincs tovább!

Azt mondja —gh.« ur kritikája elején, hogy egy műkedvelő előadásról, vagy jót, vagy semmit se mondjunk. Ön óriási tévedésben van t. barátom uram, mert az apa nem kegyetlenségéből feníti meg csinytevő fiát, a kertész nem kedvtelésből gyomlálja a virág mellől a gazt, úgy én sem szeszélyből vagy elfogultságból emlitem meg az észlelt hibákat, hanem azért, hogy más adandó alkalommal kerüljék azokat.

Tudom én jól, hogy a műkedvelőket nem lehet a hivatásos művészekre alkalmazható mértékkel mérni, de viszont tudom azt is, hogy mindeddig még nem iktatták törvénybe a műkedvelők szent és sérthetetlen voltát, elrendelvényt egyuttal, hogy róluk csak jót és szépet szabad mondani.

Azt mondja tovább —gh.« ur, hogy én igen udvariatlan ember lehetek, mert nem jeleztem tömjénfüsttel az egyetlen női szereplő utját. (Nem így mondja ugyan, de én így adom vissza.)

Hát kérem szeretettel, ne nagyképüsködjünk! Mert nézzük, mi is ma az a nők iránti »udvariasság«: úgy a lovag korából belső tartalma nélkül ránk maradt és csak külső cafrangjaival hivalkodó magunkra erőszakolt üres frázis! mert vajjon lemenne-e Ön csupa udvariasságból, vagy más címen a derék Delorge lovag módjára Kunigundája leejtett keztyűjéért az oroszánok közé? Ugy-e nem!? Nem rohanna-e Ön nők temetésén is át t. udvarias —gh.« ur, ha történetesen a színházban, a hol jelen van, tűz támadna? (Erre nézve a színházégek történetében igen szép adatokat találhat Ön udvarias urakról.) Ugy-e igen? Pedig hát Ön udvarias, nagyon udvarias ember — egy elejtett virág fölvevése erejéig —; míg én — bevallom őszintén — csak addig vagyok udvarias, nemcsak nőikkel, de minden embertársammal szemben, ameddig az nekem nem kellemetlen. Éppen ezért vagyok őszinte is, mert ezzel ellenkezőt mondanom másoknak néha talán kellemes volna, de nekem nem. És míg én mindezt beismerem vallani, addig Ön — bár szentül hiszem, hogy mint modern ember szintén így érez — a szemeit forgatja, szörnyen megbotráncokzik és erkölcsöt prédikál nekem.

Ami végül a Bácsstopolyai Hirlapnak adott azon atyai tanácsát illeti, hogy helyesen cselekednék, ha a referádák megírását elfogulatlan emberre bízna, bátorodom megjegyezni, hogy bár én — Ön szerint — elfogult és udvariatlan ember vagyok, mégis szerencsésebben választott, mikor reám és nem Önre bízta a referáda megírását.

Dongó.

U. i. Még valamit. A magam részéről a nyilvánosság előtt ezen ügyet befejeztem.

IRODALOM.

Könyv Svájczról. Senki se utazzék Svájczba mielőtt meg nem szerezne magának *Lenkei Zsigmond* kollégának a M. U. Sz. érdemes szerzője szerkesztésében a jövő év elején Budapesten megjelenő »Svájcz kalauz«. Ez a könyv nélkülözhetetlen lesz mindazoknak, akik a természet csodálatos bőkezűségével megáldott országba utaznak. Magyarországból évente 15—20.000 ember keresi föl Svájczot, aki részben gyógyulást, részben üdülést keres. E tüneményes szépségű tájakat a közönség eddig csak a német és más idegen nyelvű Baedekerekéből ismerte meg, pedig hány ezren vannak, akik a német nyelvet törve, vagy egyáltalán nem beszélnek, s ennek dacára felkeresik Európa legszebb országát, Svájczot. E hiányon fog segíteni a »Svájcz kalauz«, mely a szerző tapasztalatai nyomán készül s minden tekintetben méltó lesz német vagy francia kollégáihoz. Az ország minden nevezetességét gyönyörű képekben megfelelő szöveggel és térképekkel kísérvé közli a »Svájcz kalauz«. A rendkívül gondos és pontosan készülő vezetőből még mielőtt valaki utra kel, már is megismerkedhetik a svájci viszonyokkal s tájékozva lesz az utra vonatkozó összes tudnivalókról, a természeti szépségekről, az ország városairól, a fürdő- és üdülőhelyekről, a kereskedelem és iparról, e szállodai és vendéglői viszonyokról stb. A kalauz belbecsénél fogva minden szalon díszre lesz. Megrendelhető már most a szerzőnél, Budapest, VIII. Sándor-tér 4. Ára 2 korona.

A végrehajtási novellát szösz szerint közli a »Jgazság« legutóbbi száma. A kereskedők és iparosok tehát, akiknek a novella tartalmát ismerniük kell leghelyesebben teszik ha az

Jgazság-nak ezt a számát megrendelik. Kapható Zomborban, dr. *Patay Sándor* ügyvéd-szerkesztőnél.

Az új ipartörvény-tervezet magyarázatos kiadása. Az új ipartörvény-tervezet első részének közreadása alkalmából *Szabó Gyula* szegedi kereskedelmi és iparkamarai másodtitkárnak érdekes és hatásaiban a közérdekre nézve rendkívül gyakorlatias eredményű ötlete támadt. Az annak idején csupán a hivatalos köröknek 1—2 példányban megküldött tervezetét ugyanis magyarázatokkal, a régi és új intézkedések változásait feltüntető utalásokkal, bíráló megjegyzésekkel stb. kiadta és ezzel kettős szolgálatot tett a szakköröknek. Hozzáférhetővé tette elsősorban a tervezetet az érdeklődők nagy tömegének, másodsorban pedig megkönnyítette azok feladatát, akik a tervezet véleményezésére hivatottak fel, mert megbízhatóan, a hivatásszerű foglalkozása közben szerzett tájékozottságával és biztonságával mutatta ki szakaszról - szakaszra a változások irányát, ezek jelentőségét és várható hatását, melyre annál nagyobb szükség volt, mivel a tervezethez indoklás nem adatott ki. Ez aktuális munkálatnak most jelent meg a befejező része, most tehát már teljességében rendelkezésére áll a tervezet egész anyaga a szakköröknek és az érdeklődőknek, mely a szerzőnél (kereskedelmi és iparkamara Szeged) 3 K. előfizetési áron, rendelkezhető meg, de kapható ez egyébként az ipartestületeknél és a könyvkereskedésekben is.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlők állása Felsőbácskában. *Jánoshalma*, aug. 29. Tavaszi tudósításomban jelzett véleményem beteljesült, anennyiben azon szőlőbirtokosok, kik korán metszettek és alaposan meg nem vizsgálták a télen betakart szemeket, azok ez évi termésüket teljesen tönkre tették, sok ilyen szőlőbirtokosnak termése éppen semmi sem lesz. Akik pedig ezt idejekorán észrevették, jó közepes termésre van kilátásuk. Az időjárás a szőlők fejlődésére jelenleg kedvező, minthogy mostanában jó esőink voltak. Csemegeszőlőt itt helyben 24—28 koronáért vásárolják mmázsánként, szomszéd községekben tudomásom szerint fajmust már kelt el 34 kor-ért hektonként. A borügynökök a mustok vétele iránt igen érdeklődnek. Budapesti vendéglősök is le-le rándulnak mustvételek iránt. Ó bor községünkben alig van 50 hektó. A múlt évi szüret alkalmával legnagyobb részben elkelt. (n)

Mustraökrök hizlalása zöld lucernával. Ha bőven áll rendelkezésünkre zöld lucerna, akkor a mustraökrök hizlalása nem ütközik akadályba. Azonban nem zölden kell a lucernát etetni, hanem meg kell szárítani szénának és annyit adni belőle az ökröknek, amennyit jóízűen esznek, fejenként 3 kg. kukoricadarával. Öreg mustraökröknél az átlagos szaporulat 06—07 kg. lesz naponként, de eladhatók lesznek, feltéve, hogy foguk még van és enni tudnak. Az ilyen módon hizlalt ökrök kevésbé fagygyusak, mint a répaszelettel vagy moslékkal hizlalt ökrök, miért is azt az árat el nem érhetjük, mint a szárhulladékkal hizlalt ökröknél.

Hogyan bánjunk tűz esetén a lovakal? Általánosan ismert dolog, hogy épen a ló az az állat, amely tűz esetén fékezhetetlen és nagyon nehéz már égő istállóból kihuzni. Meg kell kísérelni a következőt: A kötőfékről leoldjuk az állatokat és próbáljuk azokat kikergetni azt látjuk, hogy többnyire a többi állatokhoz csatlakoznak és az emberfelé úgy kirugnak, hogy életveszélyes hozzájuk közeledni. Ez a jelenség a vad ló életfeltételén alapszik. Ugyanis, ha veszély fenyegeti őket, akkor összedugják a fejüket, kört alkotnak és hátrafelé kirugnak. A mi lovaink is használják ezt a fegyvert mindabban az esetben, amikor veszély fenyegeti őket. Az eredményes munka első feltétele tehát az, hogy valamelyest megnyugtathassuk a lovakat. Ha lehet, kössük be a szemeiket, vezessük ki őket egyenként és azután kössük ki azokat mindjárt, mert különben rögtön visszafutnak az égő istállóba. (Gazdasági tanácsadó.)

A szeszmoslék eladásának szabadforgalma. A pénzügyminiszter ma közölte Darányi földmivélsügyi miniszterrel azt az elvi elhatározását, hogy közbenjárása következtében augusztus 13-án utasította az összes illetékes pénzügyi hatóságokat aziránt, mily föltételek mellett engedte meg, hogy a mezőgazdasági szeszfőzőkben termelt szeszmoslék a mezőgazdákknak eladható, illetőleg szabad forgalom tárgya legyen. A pénzügyminiszter intézkedése a mai takarmányszük esztendőben igen nagy jelentőségű az állattartásra és hizlalásra. Az által pedig, hogy Wekerle pénzügyminiszter Darányi miniszter ama kérésének is

eleget tett, hogy a kedvezményt még jóval az idei szeszfőzés ideje előtt tegye hozzáférhetővé a gazdaközönség számára, annyival is kedvezőbb és szükségét pótló intézkedés, mert a gazdaközönség ismét oly kedvezmény birtokába jutott már most, mely ezelőtt, ha egyáltalán engedélyeztetett, csak sokkal később (október-november hónapban) lett hozzáférhetővé.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. B. M.—s. Köszönjük. Annak idején beleszurjuk. R. E., Óbecse. Levelezőlapját későn kaptuk kézhez, s így nem változtathattunk rajta.

I. T., Baja. Kiküldött munkatársunk irta.

S. H., Zombor. Már gondoskodtunk.

M. L., Bátmonostor. Tudósításait nyomban az esemény megtörténte után kérjük.

D. L., Dernye. A tévedést helyreigazítottuk.

H. M., Zenta. Arról a dologról nem értesítettek bennünket.

Dr. S. K., Veprőd. Mi is undortól eltelve olvastuk a »Bácskai Hírek«-nek Az inas című tárcáját. Leghelyesebben cselekedett volna, ha erre a gyalázatosságra az ügyész és egy elmeorvos figyelmét hívja föl.

S. M., Szabadka. A Palics kerülete 20 1/2 kilométer. Mindössze 125—130 éves. Azelőtt legelő volt. Kutatás alkalmával borította el a völgyet a víz, melynek tartalma konyhasó izü és szénsavas. Szabadka városának már rég kötelessége lett volna a fürdőt elhanyagolt állapotából kiemelni s az üdülőknek, de különösen a görvélykórosoknak az ottartózkodást lehetővé tenni.

Kis divattudós. Mihelyt kialakul, azonnal megüzenjük. Egynéhányat láttunk már. Hosszu, jóval térd alá érő, zsáketszerű mélykivágású kabát, melynek kétsor gombjai (minden oldalon 13—15 darab) 5—6 cm. hosszú paszomántra vannak illesztve. Az alj elején, jobbról és balról szintén 13—15 darabból álló paszomántos gombsor díszel. Színek: lila, kék, barna, földszín.

M. M., Tittel. Egyelőre aligha lesz valami a titeli lerándulásból. Decemberben várjuk.

D. A., Gádor. Dr. Benedek István munkatársunk Martonoson orvos; tb. megyei főorvos.

Dr. St. Gy., Temesvár, Hunyady-ut 2. Cikkét legközelebb közöljük.

Haladás. Hanyatlás ez, kérem, nem pedig haladás. Lehetetlen közölni.

T. B.—t. Mihelyt időszerű lesz, leadjuk.

! Óvónő! keresetetik !

A cservenkai Magyar iskola- és óvodaegylet elnöksége pályázatot hirdet okleveles protestáns, hajadon

óvónői állásra.

Fizetése 800 korona, két szobás lakás, melynek egyikét az egyesület fűteti.

Férjhezmenetel esetén tartozik állását elhagyni. 2—1

Határidő: 1908. szeptember 20.

Kérvények a fenti elnökséghez intézendők.

Eladó fűszerkereskedés.

Egy régi, jól bevezetett fűszer- és vegyeskereskedés átadó.

Nagyobb tőke szükséges.

Bővebbet Marberger L. József-nél Titelen.

2—1

Csemegeszőlőt

5 kilos postakosarakban, válogatott fajokból 1 frt 40 krért bérmentve szállít

Kertész Miklós

Debreczen.

4—1

Kosár

nagyobb mennyiségben jutányos áron eladó.

Kosárfonó Szövetkezethél

Óbecsén.

3—1

216/1908.

Pályázati hirdetés.

Zsablya községben üresedésben levő és 1000 korona fizetéssel javadalmazott községi

II. irnoki állásra

kiírt pályázat eredménytelen maradván, arra újból pályázatot hirdetek s felhívom az ezt elnyerni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelv beírását igazoló pályázati kérvényüket folyó évi október hó 20-áig annál is inkább nyujtsák be hivatalomhoz, mert az azontul beérkezőket figyelembe nem veszem.

Zsablya, 1908. évi augusztus hó 28-án.

Dr. Széchényi Tamás

3—1

főszolgabíró.

6093/tkv. 1908.

Arverési hirdetés.

Grünbaum Péter végrehajthatónak Nagy János (nős Sztupóvszki Annával) madarasi lakos végrehajtást szenvedett elleni 4209/tkv. 1908. sz. végrehajtási ügyében a bírói árverés 76 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi július hó 12-től járó 5% kamata, 14 kor. 40 fill. mostani és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881: LIX. t.c. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bácsalmási kir. járásbíróshoz tartozó a madarasi 973. sz. betétben A I. 2. sor 1854. hrsz. alatt foglalt a Heréskertek dűlőben fekvő 651. négyszögöl területű 932. ó. i. sz. házra és szántóra 800 kor. kikiáltási árban ezennel elrendeltetik és annak Madaras községhez tartozó leendő megtartására 1908. évi október hó 26. napjának délelőtti 10. órája kitézetik.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

2. Az ingatlan a kikiáltási ár alul is el fog adatni.

3. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől, számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik, a vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezettni, ha a vételár és kamatai kifizetettek.

8. Az ingatlan esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan a vevő kárára és veszélyére az érdekelt felek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Bácsalmás, 1908. augusztus 14-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Olvashatatlan aláírás

kir. járásbíró.

5931/tkv. 1908. sz.

Arverési hirdetés.

Wölf Károly és neje Imgrund Rozália bácsalmási lakosoknak végrehajthatónak Imgrund Márton bácsalmási lakos elleni 3964/tkv. 1908. sz. végrehajtási ügyében a bírói árverés 48 K 40 fill. eddig megállapított és 12 K 30 fill. mostani és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881: LX. t.c. 144. és 146. §-ai alapján a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bácsalmási kir. járásbíróshoz tartozó, a bácsalmási 2543. sz. betétben A. I. 1—3 sor 831. és 832. és 7777. hrsz. alatt foglalt 383 négyszögöl területű beltelekbeli 829. sz. háznak és kertnek s járásdűlőbeli 1270. négyszögöl területű szántónak Imgrund Mártont illető fele részére 537 K kikiáltási árban és az ugyanazon betétben A. I. 1. sor 9278. hrsz. alatt foglalt a lapos dűlőbeli 1 hold 400 négyszögöl területű szőlőnek Imgrund Mártont illető fele részére 544 K kikiáltási árban ezennel elrendeltetik és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi október hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája kitézetik.

1. Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási ár alul is el fognak adatni.

3. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezettni, ha a vételár és kamatai kifizetettek.

8. Az ingatlan esetleg terhelő szőlődézsma váltásának az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tenne, a megvett ingatlan a vevő kárára és veszélyére az érdekelt felek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Bácsalmás, 1908. évi augusztus hó 6. napján.

A kir. járásbíróshoz mint tkvi hatóság.

Dr. Terjék

kir. járásbíró.

6156/tkv. 1908. sz.

Arverési hirdetés.

Dr. Wiener Samu ügyvéd által képviselt Somoskői Péter végrehajthatónak Gunity Ferenc végrehajtást szenvedett elleni 10786 tkv. 1897. számú végrehajtási ügyében a bírói árverés 50 korona tőke követelés, ennek 1895. évi

ápril hó 1-től járó 5 százalék kamatai 53 korona 24 fillér eddig megállapított költségeknek kielégítése végett Eckert Péter bácsalmási lakos utóajánlata folytán az 1881. évi 60. t.-c. 144. 146. és 187. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Bácsalmás községhez tartozó a bácsalmási 3515 sz. betétben A I. 1-2 sorsz. alatt foglalt 2526 hrsz. 112 négyszögöl szántó, 2527 hrsz. 103 négyszögöl udvar és 103 számú ház az 1881. évi 60. t.-c. 156. §. alapján egészben tehát nemcsak végrehajtást szenvedett, hanem özv. Gunic Mártonné Probojacz Katalin Bacsics Máténé szül. Gunic Natia, Gunity Márton kisk. jutalékára is 831 korona és a bácsalmás kunbajapusztai 112 sz. betétben A † 1 sorsz. alatt foglalt 234 hrsz. 1029 négyszögöl szőlőnek végrehajtást szenvedett 1/6-od rész jutalékára 93 korona kiküldési árban ezennel elrendeltek és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 23. napjának délelőtt 9 órája kifizetnek.

1. Árverezők tartoznak az utóajánlattevő kivételével a kiküldési ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek bánatpénz fejében átadni.

2. Az ingatlanok az utóajánlattevő által ígért áron alul eladatni nem fognak.

3. Vevő köteles a vételárát három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától járó 5 százalék kamattal a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztés, sem utóajánlat nem tétetik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebelezetni, ha a vételár és kamatai kifizetettek.

8. Az ingatlan esetleg terhelő szőlődézmaváltságnak az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt fél bármelyikének kérelmére a vevő kárára és veszélyére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Bácsalmás, 1908. évi augusztus hó 17-én.

Dr. Funták,
kir. járásbíró.

Irnok kerestetik.

Órszálláson egy községi
irnoki állásra

legközelebb pályázat fog kiírni. Addig is míg a pályázat lejártá után az állás választás útján végleg betölteni fog folyó évi szeptember 1-vel már helyettesítés útján is ideiglenesen betölthető.

Fizetés évi 1000 korona. Jelentkezők alulírott jegyzőhöz fordulhatnak.

Órszállás, 1908. augusztus 21.

Neszmirák Mátyás
jegyző.

Pályázati hirdetmény irnoki állásra.

Gádor község jegyzői hivatalában a jegyzői teendőkhöz némileg jártas, esetleg a jegyzői pályára készülő kellő iskolai képzettséggel bíró egyén folyó évi szeptember hó 1-től alkalmazást nyer.

Fizetés évi 720 korona.

Szalay Zsigmond
községi jegyző.

2-2

Freystädtler Flóra emlékiratai!

**Életem
Szerelmeim
Szenvedéseim**
Irtá: Báró Spléyné Freystädtler
Flóra.

Az ismert budapesti milliósosleány megragadó közvetlenséggel írta meg élettörténetét. Ez a könyv megható vallomása egy lángoló szenvedélyű asszonynak, de kiáltó vád is társadalmunk legelőkelőbbjei ellen, kik e szenvedélyt kihasználva, a néhány év előtt milliókkal bíró nőt a züllés útjára kergették.

A szerző arcképével díszített kötetet 2 K-ért küldi a

Kereskedelmi Reklámvállalat,
Budapest, VII., Kertész-utca 27. sz.

Utánvétellel 2 korona 50 fillér.

Kezelés előtt!

Kiefer János fogtechnikus Apatin.

Készít: műfogakat kautschukban úgy mint
aranyban.

Speciálitás: Hidmunka aranykoronákra
erősítve.

Kezelés után!

Boros hordók,

néhányszor használva, minden nagyságban kaphatók, 3-4 kracárával literenkint Schmidt János hordókereskedőnél, Bácsfeketehegyen. Állandóan nagy raktár. -- Ugyanitt egy billiárdasztal is eladó. 20-17

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szives jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY
községi tanító.
ZENTA.

„A ZSIDÓ“

Mindenki, aki a zsidó vallásnak erkölcsi jelentősége iránt érdeklődik, vegye meg

dr. Flesch Ármin

mohácsi főrabbinak, „A ZSIDÓ“ című könyvét, melyet a „Bácsmegeye“ is ismertetett, s mely népszerű munkáról a legkiválóbb szakkörök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Kapható a szerzőnél és minden könyvkereskedésben.

Ára 5 korona.

FIGYELEM!

Aki bármilyen ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbevenni szándékozik, valamint

penz kölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég-, élet- és baleset biztosításokat kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni, cimeket irtatni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megrekamlálása véget felülvizsgáltatni kíván és végül

penzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító Iroda törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör., Batthyány-utca, a gőztürdővel szemben.

(Tulajdonos: Malusev Sándor.)

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

Szám: 1865/1908.

Pályázati hirdetmény.

A **Nádajka** községben üresedésben levő és évi 360 korona fizetéssel javadalmazott községi **végrehajtói állásra** pályázatot hirdetnek.

Felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló kérvényeiket hozzám folyó évi **szeptember hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsablya, 1908. évi augusztus hó 9-én.

Dr. Széchényi Tamás
főszolgabíró.

3-3

2289/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Kiszács községben üresedésben levő községi **jegyzői állásra** pályázatot hirdetnek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi szeptember hó 10-éig** nyujtsák be.

A betöltendő állás javadalmazása következőleg van megállapítva:

1. Kézpénzfizetés 1200 korona.
2. Szabadlakás 657 □-ölnyi belsőséggel.
3. 5 hold 144 □-ölnyi rét és szántó-föld hasznélvezete az utána járó állami adó terhével.
4. 20 m. kemény tűzifa haza szállítva.
5. A házi szükséglet ingyenes őrlése és 4 mértföldnyi távolságban 24 ingyenes fuvar.
6. Állami kiegészítés évi 138 korona.

Ujvidék, 1908. évi augusztus hó 21-én.

Nikolits Izidor

2-2

főszolgabíró.

Makulatura.

Jó minőségű ujságpapíros

100 klgrként 10 korona
ab Budapest.

Cím a kiadóhivatalban: **Teréz-körut 2.**

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

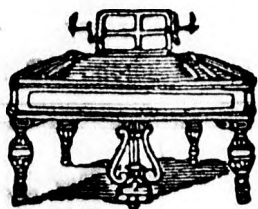
GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegegyi Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HANGSZEREK.

KUDLIK ÁDÁM hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.)

Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangú cimbalmit, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

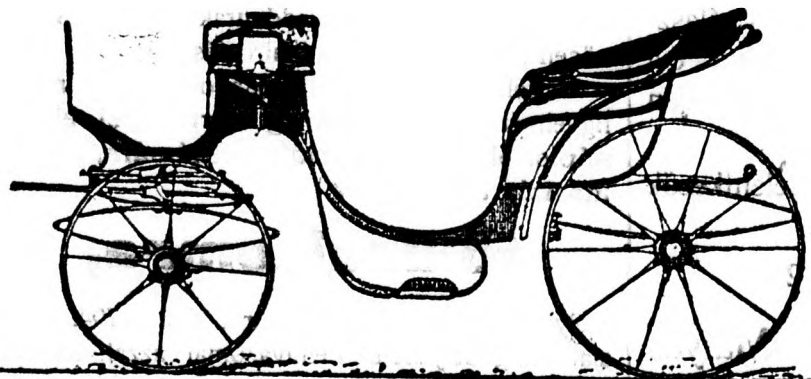

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a **patkolási** különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.**

Mindezek előrebocsajítása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserélek.

Képes árjegyzék ingyen.

Átalakításokat jutányosan készíték.

»Bácsmegegye« válati nyomdájából (Számmer Imre-féle nyomda).

Magyarország legnagyobb és legerőteljesebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a **külföldi tapasztalatokat**, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a **legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság**, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

A „Borászati Lapok“

„Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“nek hivatalos közlönye.

A **Borászati Lapoknak** a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a **tudósításokra** is, amiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségében.

Minden előfizető évenként legalább **egy nagy színes műmellékletet** kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tőkerészekből vagy állatokból a fellepett **szőlőbetegséget** vagy **rovart** és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézett szakkérdésre.

Laptulajdonos:

Baross Károly örököse.

Felelős szerkesztő:

Dr. Draher Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre **12** kor. 1/2 évre **6** kor. 1/4 évre **3** kor.

Mutatványszámot három héten át szívesen küld a

BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.)

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.